

23. Október 2010, Bojnice

**Profesionálny prístup ambulantnej sestry k
pacientovi s obsedantno – kompulzívnou
poruchou**

Mgr. Jaroslava Lunterová, Revúca

Obsedantno – kompulzívna porucha:

- emocionálna dysfunkcia, niektoré myšlienky a správanie obťažujú pacienta natoľko, že interferujú s normálnou prácou a aktivitou,
- v etiológii sa predpokladá dedičná dispozícia, porucha neurotransmisie, nesprávne fungovanie určitých častí mozgu, psychosociálne faktory,
- často začína po strese, priebeh je zdĺhavý a chronický.

OBSESIA:

- vtieravá myšlienka, ktorá sa pacientovi v mysli vynára proti jeho vôli. Často si uvedomuje jej nezmyselnosť, neodôvodnenosť, ale nedokáže ju potlačiť a vyvoláva v ňom úzkosť.

Napr.: Myšlienka – Mám plné ruky špiny a mikróbov (obsesia zvyšujúca úzkosť).

KOMPULZIA:

- konanie, alebo myšlienka, ktorá v náväznosti na obsesiu úzkosť znižuje.

Napr.: Konanie – Umytie rúk (kompulzia, ktorá úzkosť zníži).

**Ak jedinec obsesii odporuje, cíti obrovské
napätie a úzkosť.**

**Po vykonaní rituálu nastáva úľava, je však iba
dočasná a postihnutý je nútený úkon
opakovať.**

Obranné mechanizmy:

- 1.) Regresia
- 2.) Izolácia
- 3.) Odčinenie

Názorná ilustrácia (Janosiková, 1999):

- Pacientka s **ambivalentnými** pocitmi vo vzťahu k materstvu.
- Pri starostlivosti o dieťa si vypracovala rituál udržiavania čistoty dieťaťa, sterilizovanie všetkej potravy a predmetov a pravidelné umývanie rúk.
- Dôvod konania: takýmto **ritualizovaným** správaním sa vyrovnávala s hostilnými a neakceptovateľnými citmi k svojmu dieťaťu.

Intervencie sestry:

- o Poprieť presvedčenie pacienta
- o Nesnažiť sa radikálne zmeniť správanie a osobnosť pacienta
- o Zistiť pôvodný prameň úzkosti pacienta je vecou primárneho terapeuta, nie sestry
- o Upraviť vonkajšie prostredie ambulancie
- o úprava prostredia
- o jednorazové by mali byť samozrejmosťou,
- o hrudník pri EKG postriekať vodivou tekutinou (vodou) z flakónu
- o dezinfikovať zvody a úpony na monitorovacích prístrojoch
- o umyť si ruky pred manipuláciou s pokožkou pacienta

- o aktívne vypočuť pacienta,
- o ak je to možné – splniť jeho špecifické (aj keď možno navonok neštandardné) želanie
- o poskytnúť pacientovi na umytie a očistenie rúk kvalitný a vysoko dezinfekčný prostriedok,
- o vyhýbať sa odstupu od pacienta,
- o prejavovať konzistentnosť,
- o dať najavo ohľad a úprimný záujem,
- o akceptovať právo pacienta na vlastné myslenie a cítenie.

Triáda úspešnej sestry:

- Vytvoriť si vzťah k pacientovi.
- Zistenie, ako pacient nazerá na svoju osobnosť, môže predstavovať kľúčové informácie k tomu, ako mu pomôcť.
- V postoji sestry presadzovať celostný (holistický) prístup k pacientovi.

Ďakujem za pozornosť.

